

KONTROLINIS DARBAS – DALINIS EGZAMINAS
2001.11.17

1. Įrodykite: $\sum_{k=0}^n B_n^k = 2^n$, $\sum_{k=0}^n C_n^k = 2^n$, $\sum_{k=0}^n P_n^k = 2^n$, $\sum_{k=0}^n K_n^k = 2^n$, čia $B_n^k, C_n^k, P_n^k, K_n^k$,
 $n \in \mathbb{N}, k = 0, 1, \dots, n$ - paskaitose apibrėšti skaičiai. (po 2 t)

2*). Jurgita kiekvieną šeštadienį kambarinę gėlę patręšia 10 g biotrašų. Yra žinoma, kad trašų kiekis vazone per savaitę sumažėja apie 25%.

- a) Tarkime, kad Jurgitos prižiūrima gėlė anksčiau nebuvo tręšta biotrašomis. Parašykite formulę, nusakančią trašų kiekį kiekvienos savaitės pabaigoje prieš pat naują tręšimą. (1 t)
- b) Biotrašos veikia efektyviai tik tada, kai jų kiekis vazone iki kito tręšimo momento visą laiką yra didesnis nei 20 g. Apskaičiuokite, po kelių patręšimų tokiu būdu tręšiant gėlę trašos ims veikti efektyviai visą laiką. (2 t)
- c) Parašykite formulę, pagal kurią galima būtų apskaičiuoti trašų kiekį vazone po kiekvieno patręšimo? (1 t)
- d) Kai biotrašų kiekis viršija 50 g, gėlė ima džiūti dėl per didelio trašų kiekio. Įrodykite (dviem būdais), kad Jurgita gali ir toliau taip tręšti jos prižiūrimą gėlę (kad nenudžiūtų). (4 t)

3. a) Apskaičiuokite ribą sekos $x_n = \left(1 + \frac{i}{3n}\right)^n$, $0 < i < 2$, i – racionalusis skaičius. (3t)

b) Pateikite dvi skirtingas sekos $\{x_n\}$ ir jos ribos finansines interpretacijas. (5 t)

4. a) Įrodykite: $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = +\infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{x_n} = 0$. (2 t)

b) Ar teisinga: $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{y_n} = +\infty$?

Jei taip, tai įrodykite, jei ne - pateikite tai paneigiantį pavyzdį. (2 t)

c) Kokių reikia papildomų sąlygų, kad galiotų (b)? Įrodykite tai. (4 t)

5. Seka nusakoma tokiu dėsniu $x_{n+1} = \frac{1}{2}(1 + x_n^2)$, $x_0 \in \mathbb{R}$.

a) Nubraižykite “voratinklius”, kai $|x_0| < 1$ ir $x_0 > 1$. (1 t)

b) Įrodykite:

(i) seka $\{x_n\}$ visada didėja, išskyrus atvejį $|x_0| = 1$, (1 t)

(ii) jei $|x_0| < 1$, tai seka aprėžta. (2 t)

c) Raskite sekos ribas, kai $|x_0| < 1$ ir $x_0 > 1$. (po 2 t)

6. Teiginys. Jei teisinga supremumo aksioma, tai teisinga ir susitraukiančiųjų intervalų lema.

Suformuluokite:

a) kas duota; (2 t)

b) ką reikia įrodyti; (1 t)

c) kas turėtų būti įrodyta (i) pirmoje dalyje; (ii) antroje; (iii) trečioje. (2 t; 1 t; 2 t)

*) Tai truputį pakoreguotas 2001 m. Valstybinio matematikos brandos egzamino uždavinys.

Paruošė R.Kudžma